

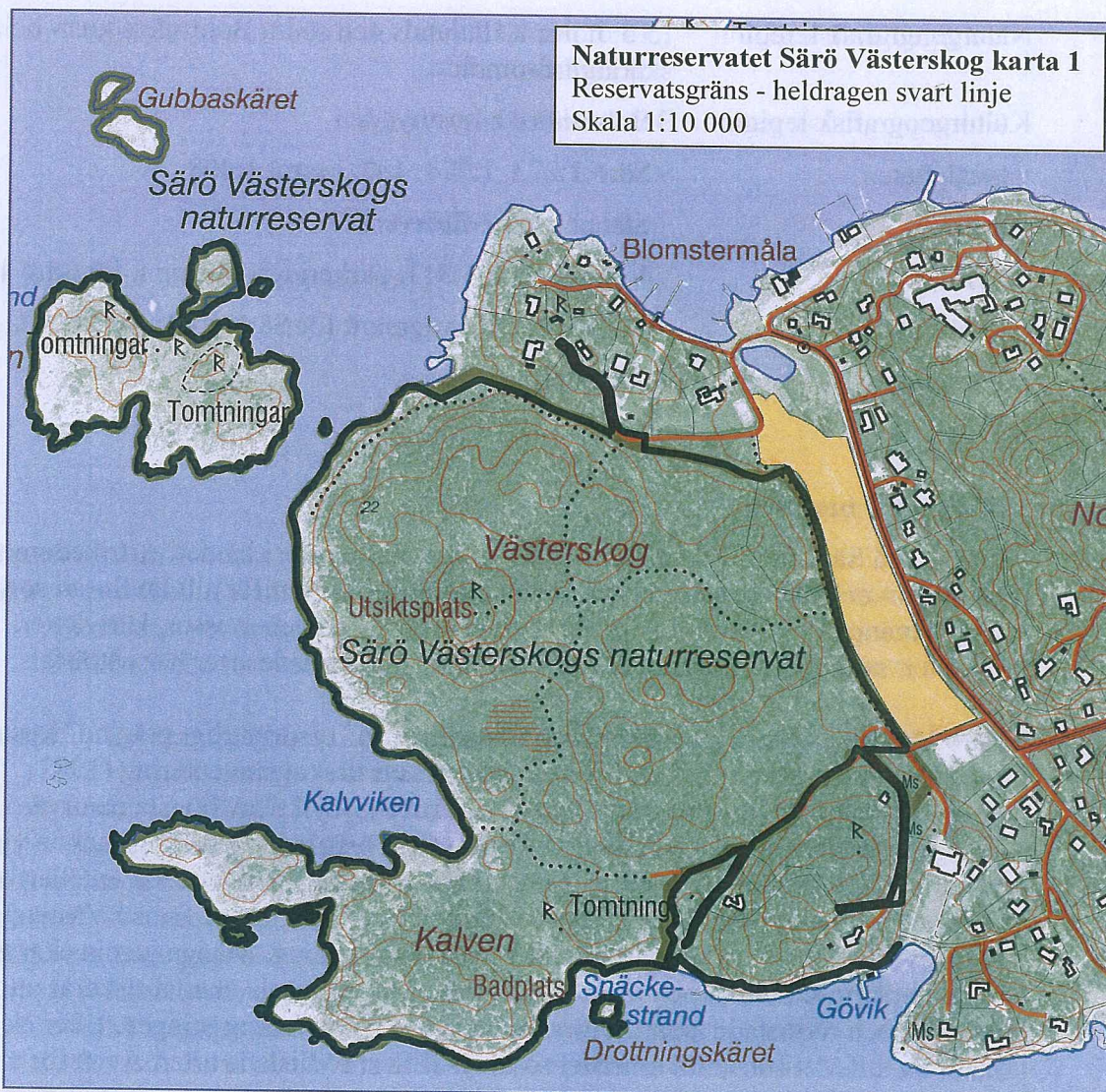
Naturreseptatet Särö Västerskog i Kungsbacka kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken att syfte, föreskrifter och skötselplan enligt nedan ska gälla för naturreseptatet Särö Västerskog. Reservatets gräns, som är densamma som tidigare, framgår av kartan nedan.

När detta beslut vunnit laga kraft upphör tidigare meddelade beslut dnr 11.121-2618-71, dnr 11.121-2997-77 samt dnr 11-131-173-79 att gälla.

Karta över reservatet

© Lantmäteriet, 2005. Ur fastighetskartan, 106-2004/188-N.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Särö Västerskog
Objektnummer	1302050
Beteckning i Natura 2000	SE0510067
Kommun	Kungsbacka
Län	Halland
Församling	Släp
Areal	56,1 ha
Lägesbeskrivning	Vid havet ca 1 mil VNV om Kungsbacka
Mittkoordinater	y=6 382 146, x=1 267 388 (rikets nät)
Naturgeografisk region	15 d: norra Hallands och södra Bohusläns kust- och skärgårdsområde.
Kulturgeografisk region:	Bohuslänska kustbygden
Fastigheter	Särö 1:273, 1:274, 1:402 samt 1:408
Ägare	Staten, Naturvårdsverket
Servitut	Väg för Särö 1:311, parkeringsplats mm. för Särö 1:349
Samfälligheter	Väg i samfällad vägmark för Särö 1:405, 484 och GA 5
Förvaltare	Länsstyrelsen

Skälen för beslutet

Skogen på Särö tillhör de mest värdefulla kustbiotoperna i landet. Artrikedomen i den gamla ek- och tallskogen är mycket stor. Detta gäller framför allt lavfloran som här har en mängd olika lämpliga substrat att leva på men även mossor, kärlväxter, insekter, svampar mollusker och fåglar. Hela 56 rödlistade arter har påträffats.

Särö Västerskog har sedan länge betraktats som en "ursprungligt präglad" kustskog med lång skoglig kontinuitet. I Naturvårdsverkets urskogsinventering (1982) redovisas Västerskog som ett av länets få "urskogsobjekt" av högsta naturvärde. Tidigare reservatsbeslut och skötselplan är starkt präglade av urskogstanken vilket inneburit att huvuddelen av reservatet har fått utvecklas fritt. Det har emellertid under senare år blivit alltmer uppenbart att de unika naturvärden som finns i Västerskog inte kan bevaras genom att skogarna lämnas för fri utveckling. Många gamla ekar trängs idag med yngre lövträd och idegran. Lavfloran på de gamla ekarna riskerar att snabbt utarmas och rödlistade arter att försvinna på grund av beskuggningen. Efter ek är lågor av tall, det substrat i området som hyser flest rödlistade arter. Även för tall behöver skötselåtgärder vidtas, dels för att bevara och gynna hotade arter, dels för att

de mäktiga och unika särötallarna ska kunna fortleva men även för att nya tallplantor ska kunna växa upp.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara ett nordhalländskt kustavsnitt och en unik skog med lång trädkontinuitet av främst ek, björk och klibbal samt de växt- och djursamhällen som är typiska för denna livsmiljö.

Området skall också vara tillgängligt för friluftslivet och besökare ska kunna uppleva landskapet med dess livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- skötselåtgärder vidtas för att stärka ekarnas och tallarnas vitalitet och öka deras livslängd samt för att möjliggöra föryngring av ek och tall, och framförallt för att bevara och gynna sällsynta och rödlistade arter knutna till äldre ekar.
- strukturer som död ved, gamla, grova, solexponerade ekar och tallar samt senvuxna bergekar förekommer i den omfattning som krävs för att arter som är knutna till livsmiljöerna, har gynnsam bevarandestatus.
- stigar och andra anordningar för friluftsliv hålls i gott skick.
- ökad kunskap om skötleffekter och arters ekologi beaktas i den löpande skötseln.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- upplåta ny tomtplats,
- uppföra ny byggnad eller anläggning,
- uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller jämförlig anordning,
- borra, spränga, schakta, gräva, dika eller rensa diken, dämna, markbearbeta eller bedriva täkt, samt utöva annan verksamhet som ändrar områdets topografi eller landskapets karaktär eller ändrar ytvatten- eller dräneringsförhållanden,
- anlägga väg,
- anordna upplag,
- avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på liknande sätt påverka vegetationen,
- ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,

- ta bort eller skada stengärdesgård,
- kalka, gödsla, sprida kemikalier samt
- framföra motordrivet fordon i terrängen,

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- skötsel i form av röjning och utglesning av träd- och buskskiktet, stängsling, bete och liknande åtgärder,
- anläggning och underhåll av anordningar för friluftslivet (t.ex. toaletter, markerade stigar och informationsskyltar),
- undersökningar och dokumentation av mark, vatten, samt växt- och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- skada levande eller döda stående eller liggande träd,
- samla eller på annat sätt skada lavar,
- fånga eller samla in ryggradslösa djur,
- ställa upp husvagn eller husbil, tälta eller arrangera läger,
- utan länsstyrelsens tillstånd snitsla spår, anordna orienteringskontroll eller tävling,
- anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
- framföra eller parkera motordrivet fordon med undantag för motordriven rullstol,
- cykla, annat än på stigen till Snäckestrand,
- rida eller köra med häst,
- medföra okopplad hund,
- göra upp eld.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för:

förvaltaren att vidta de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel eller genomförande av vetenskapliga undersökningar, under förutsättning att tillstånd först erhållits från länsstyrelsen.

Upplysningar

Länstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet är bl. a.:

7 kap 28 a-b §§ miljöbalken med krav på tillstånd för att bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön i ett natura 2000-område. Som underlag för en bedömning om en verksamhet är tillståndspliktig har Länstyrelsen fastställt en bevarandeplan för natura 2000-området Särö Västerskog.

7 kap 13 § miljöbalken, strandskyddsbestämmelser, med förbud mot bl. a. åtgärder som hindrar allmänheten att beträda ett område där den annars skulle ha fått färdas fritt eller som väsentligen försämrar livsvillkoren för djur- eller växtarter.

Intresseprövning

Länstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Förenlighet med Natura 2000, planer och miljökvalitetsmål

EU-kommissionen har beslutat att området utgör ett särskilt bevarandeområde - SE0510067, enligt rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, och därmed ingår i nätverket Natura 2000. I beslut och skötselplan har Länstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i nätverket och skötselplanen har utformats i överensstämmelse med bevarandeplanen för natura 2000-området.

Särö Västerskog ingår i områden av riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturminnesvård (miljöbalken 3 kap.6 §), samt som område med särskilda hushållningsbestämmelser (miljöbalken 4 kap.). Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i miljöbalken.

Beslutet strider inte mot kommunens förslag till översiktsplan 2005.

Det nya reservatsbeslutet medverkar till att de nationella miljökvalitetsmålen "Ett rikt växt- och djurliv" samt "Hav i balans och levande kust och skärgård" uppfylls.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3§ Förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) enligt miljöbalken, fastställer Länstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Förvaltare för reservatet skall vara Länsstyrelsen.

Ärendets handläggning

Området är naturreservat sedan 1974. Vid inventering av skogliga nyckelbiotoper i naturreservaten (1995) uppmärksammades Länsstyrelsens på ett behov av en översyn och revidering av beslut och skötselplan. För att få ett bättre underlag för ett ställningstagande till den framtida skötseln har Länsstyrelsen därefter genomfört ett antal arbeten vilka visat på motsättningen mellan att lämna skogarna i reservatet för fri utveckling och att bevara de många rödlistade arterna knutna till ek. Idegran som i området är mycket expansiv och konkurrerar med ekarna, är fridlyst i länet. Länsstyrelsen avser att upphäva frislysningen inom naturreservatet så att luckhuggning mm. för att gynna ek kan genomföras.

Länsstyrelsen har genom konsult Krister Larsson utarbetat förslag till beslut och skötselplan (bilaga 1). Detaljerade skötselanvisningar för var och en av gammelekarna har tagits fram genom konsultfirman Pro Natura. Förslaget har remitterats till 4 sakägare, 7 myndigheter samt 25 institutioner och andra intressenter. Det gick ut på en bred remiss, till ett flertal instanser med specialistkunskap om arter knutna till skogsmiljöer och i skötsel av gamla ekar.

Kommunstyrelsen i Kungsbacka, Naturhistoriska riksmuseet, Lantmäterimyndigheten, Vägverket, Kungsbacka Naturskyddsförening har yttrat sig i ärendet.

Särö väg och villaförening har muntligt meddelat att man inte har några invändningar.

Kommunstyrelsen och Naturhistoriska riksmuseet tillstyrker förslaget.

Naturskyddsföreningen anser i sitt yttrande att beslutet bör innehålla en beskrivning av det unika idegranbeståndets status i området och en analys över hur populationen påverkas av de drastiska ingreppen. Man motsätter sig en bortröjning av idegran i skötselområde 3 och 3 a. Länsstyrelsens intention är emellertid att idegranens status i området även i framtiden ska vara god. Enligt Länsstyrelsens bedömning är det nödvändigt att dämpa artens expansion för att bevara områdets höga biologiska mångfald. Idegranen konkurrerar med de gamla ekarna och skuggar deras stammar så att de arter som är beroende av solljus riskerar att försvinna. Det finns ingen risk att arten skulle försvinna eller allvarligt missgynnas även om den kommer att tas bort i de delar av reservatet där bete ska prövas som skötselmetod (skötselområde 2 och ev. 3a totalt 8 hektar). Vid Barrlindkärret (skötselområde 4) ska idegranen lämnas för fri utveckling. I övrigt kommer den att finnas kvar i hela reservatet men i mindre omfattning och med färre individer än i dag.

Övriga remissinstanser har inte något att erinra mot förslaget.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

BESLUT
2006-06-19

7 (7)
511-3469-06

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Lars-Erik Lövdén, ordförande, samt ledamöterna Henrik von Sydow, Alf Eriksson, Ingemo Johansson och Agneta Kores.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog även länsråd Lisbeth Schultze och naturvårdshandläggare Ingegerd Svensson som också var föredragande.

Lars-Erik Lövdén

Ingegerd Svensson

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga 4

Bilagor

1. Sändlista
2. Skötselplan
3. Översiktskartor
4. Beslut om kungörelsedelgivning och upplysning om hur man överklagar

Sändlista

Christoffer Carlström, Trädgårdsgatan 3, 753 09 Uppsala, (Särö 1:311)
Douglas David Keiller, Kungsportsavenyn 43, 411 36 Göteborg, (Särö 1:349)
Hans Staffan Wärneryd, Soluddsvägen 28, 429 43 Särö, (Särö 1:405)
Thomas Alexandersson, Soluddsvägen 29, 429 43 Särö, (Särö 1:484)
Särö Väg- och Villaförening, Björn Danehed, Östra strandvägen 9, 429 43 Särö, (Särö GA 5)
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 Stockholm
Lantmäterimyndigheten, Kyrkogatan 13, 302 42 Halmstad
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Skogsstyrelsen, Ryttarevägen 8, 302 60 Halmstad
Vägverket, Box 512, 301 80 Halmstad
Kungsbacka kommun
Polismyndigheten, Kungsbacka kommun
Kungsbacka Naturskyddsförening, Rolf Persson, Torvavägen 8, 43936 Onsala
Hallands Naturskyddsförening c/o John Strand, Soldalsgatan 12, 313 50 Åled
Västkuststiftelsen, Box 50 73, 402 22 Göteborg
Jägarna Särö Boo Wallén, Åleviksvägen 44, 429 43 Särö
Alf Eriksson
Ingemo Johansson
Agneta Kores
Henrik von Sydow
Lisbeth Schultze
Miljövårdsenheten
Rättsenheten
Lantbruksenheten
Kulturmiljöenheten
Enheten för naturvård & miljöövervakning (förvaltning JH)
Dossier
IS

Skötselplan för naturreservatet Särö Västerskog i Kungsbacka kommun.

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med reservatet är att bevara ett nordhalländskt kustavsnitt och en unik skog med lång trädkontinuitet av främst ek, björk och klibbal samt de växt- och djursamhällen som är typiska för denna livsmiljö.

Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet och besökare ska kunna uppleva landskapet med dess livsmiljöer och arter.

Syftet ska nås genom att:

- skötselåtgärder vidtas för att stärka ekarnas och tallarnas vitalitet och öka deras livslängd samt för att möjliggöra förnyring av ek och tall, och framförallt för att bevara och gynna sällsynta och rödlistade arter knutna till äldre ekar.
- strukturer som död ved, gamla, grova, solexponerade ekar och tallar samt senvuxna bergekar förekommer i den omfattning som krävs för att arter som är knutna till livsmiljöerna har gynnsam bevarandestatus.
- stigar och andra anordningar för friluftsliv hålls i gott skick.

Om kunskapen om reservatets värden och om skötselmetoder förbättras ska detta beaktas i den löpande skötseln.

2. Beskrivning

2.1 Prioriterade bevarandevärden

Naturtyper	Ädellövskog	9 ha
	Tallskog	8 ha
	Lövblandad barrskog	18 ha
	Triviallövskog	3 ha
	Lövsumpskog	1 ha
	Subtratmark	15 ha
	Övrigt	2 ha

Naturtyper i EU:s habitatdirektiv	Näringsfattig ekskog (9190)
	Näringsrik ekskog och ek- avenbokskog (9160)
	Svämlövskog (91E0)

Pionjärvegetation på silikatrika bergytor (8230)

Vegetationsklädda havsklippor (1230)

Strukturer Gamla, solexponerade ekar och tallar, senvuxna bergekar samt död ved (torrträd, högstubbar och lågor mm.)

Arter i EU:s habitatdirektiv Smalgrynsnäcka *Vertigo angustior* (1014)
Hålträdisklokrypare *Anthrenochernes stellae* (1936)

Arter upptagna i rödlista 2005

<i>Starkt hotad art (EN)</i>	jättelav almskruvmossa	Lobaria amplissima Syntrichia laevipila
<i>Sårbar art (VU)</i>	liten sönderfallslav grå jordlav grynig gelélav hasselsnok trubbtandad lövknäppare blylav stiftkvistlav laxticka sandödlä gammelekslav pulver-ädellav stiftklotterlav ädelkronlav grynlav röd pysslinglav	Bactrospora corticola Catapyrenium psoromoides Collema subflaccidum Coronella austriaca Crepidophorus mutilatus Degelia plumbea Fellhaneropsis vezdae Hapalopilus salmonicolor Lacerta agilis Lecanographa amylicia Megalaria pulverea Opegrapha vermicellifera Pachyphiale carneola Pannaria conoplea Thelopsis rubella
<i>Missgynnad art (NT)</i>	slät fjälllav ekskinn gulbent kamklobagge hålträdisklokrypare grynig lundlav rosa lundlav blyertslav rödaxlad lundknäppare skuggorangelav dvärgbägarlav gul dropplav skorpgelélav skogsduva cinnoberspindling parasitsotlav mindre hackspett oxtungssvamp	Agonimia allobata Aleurodiscus disciformis Allecula morio Anthrenochernes stellae Bacidia biatorina Bacidia rosella Buellia violaceofusca Calambus bipustulatus Caloplaca lucifuga Cladonia parasitica Cliostomum corrugatum Collema occultatum Columba oenas Cortinarius cinnabarinus Cyphelium sessile Dendrocopos minor Fistulina hepatica

korallticka	Grifola frondosa
blek kraterlav	Gyalecta flotowii
mörk kraterlav	Gyalecta truncigena
almlav	Gyalecta ulmi
sydlig halmlav	Lecanora confusa
spinnfingersvamp	Lentaria byssiseda
lunglav	Lobaria pulmonaria
ädellav	Megalaria grossa
stor knopplav	Mycobilimbia pilularis
västlig njurlav	Nephroma laevigatum
mussellav	Normandina pulchella
orangepudrad klotterlav	Opegrapha ochrocheila
blekticka	Pachykytospora tuberculosa
brödmärgsticka	Perenniporia medulla-panis
smalknäppare	Procræus tibialis
grå skärelav	Schismatomma decolorans
rosa skärelav	Schismatomma pericleum
kortskaftad parasitspik	Sphinctrina turbinata
idegran	Taxus baccata
rutskinn	Xylobolus frustulatus

Kunskapsbrist (DD) frostig trädgrönelav Scoliciosporum pruinosum

Friluftsliv Naturupplevelse och bad

2.2 Historisk och nuvarande markanvändning

Särö Västerskog har en lång historia som trädbevuxen betesmark (utmark). Pollenanalyser tyder på att de ljuskrävande trädslagen ek, björk och al varit vanliga under de senaste två tusen åren, medan tallen blev talrik först under medeltiden.

Huvudorsaken till att områdets skogar bevarats är troligen att Särö under lång tid var en samlad kronogård och därefter säteri. På den äldsta kartan över området från 1692 anges området som "fänadsmark" vilket tyder på att området betades och den centrala och östra delen är markerad som trädbevuxen, medan övriga delar betecknas som torra berg eller, mindre partier som gräsmark. Skogen beskrivs som vacker furuskog. På nästa karta, med beskrivning från 1773 redovisas Västerskog som betad utmark med "skog av hvarjehanda slag, dock mäst fur och gran" och att säteriet kunde få tillräckligt med ved, bränsle och redskapsämnen från de tre utmarksskiftena Västerskog, Nordanskog och Stallbergen. Kommentarer till kartan visar att utmarken hade ett förhållandevis lågt betestryck och skogen hade ökat sin utbredning jämfört med 1692. Uppgiften om gran syftar med all sannolikhet på idegranen som måste ha haft en gynnsam utveckling under tider med lägre betestryck. Barchaeus (1924) som också besökte Särö 1773 har beskrivit att det i Västerskog växte idegran "till stor myckenhet, öfver 100:de gode stammar". Nuförtiden finns mångdubbelt fler goda stammar än så av idegran.

Den äldsta generationen ek- och tall uppkom på de ljusöppna, betade utmarkerna från slutet av 1600-talet till början av 1700-talet. Utmarksbetet upphörde sannolikt för drygt hundra år sedan i huvuddelen av området och någon ny generation hagmarksekar och jättetallar kan inte komma upp i dagens täta skog. Tallen har slutat att föryngra sig med undantag för på de torraste hållmarkerna. De gamla hagmarksekarna blir allt hårdare trängda av ungt löv och idegran och i takt med att skogarna tättnar och blir allt mörkare kommer även ek att få föryngringsproblem. Idegran och bok är de trädslag som har gynnats mest av den fria utvecklingen. Längst i öster har röjning och plockhuggning utförts under 1999 för att gynna hagmarksekarna och alla de ljuskrävande arter som är knutna till dessa.

Markhistoriken och skötselfrågorna med hänsyn till framförallt de rödlistade arterna i området behandlas mer utförligt i bilagan "Naturreservatet Särö Västerskog – skötselsynpunkter med hänsyn till markhistorik och rödlistade arters biotopkrav".

2.3 Beskrivning av bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Idag finns i Särö Västerskog en rikedom på gamla, grova hagmarksekar och grova tallar som inte har någon motsvarighet i länet. Västerskog är också ett av få områden utmed den svenska västkusten, med en lång skoglig kontinuitet och har tillsammans med Nordanskog klassats som riksintresse för naturvården (miljöbalken 3 kap. 6§). De trädslag som har längst kontinuitet i området är sannolikt ek, björk och klibbal. Spritt över området finns idag en generation av 200 – drygt 300 år gamla ekar och tallar. Mest unik är den rika förekomsten av gamla ekar och det rika växt- och djurliv som är knutet till dessa. I området finns mer än 240 gamla hagmarksekar (se karta i bilaga 3) och dessutom tillkommer ett stort antal gamla, senvuxna ekar.

Området tillhör länets tre främsta skogsområden när det gäller förekomst av rödlistade arter och i dagsläget är 55 rödlistade arter kända, varav 17 arter klassats som hotade. Därutöver har 82 regionalt intressanta arter noterats. Lavarna är den organismgrupp som förekommer med flest sällsynta arter i området (Fritz 2000), men även svampar och skalbaggar (Jansson 2004) är rikt företrädade.

Gemensamt för merparten av de hotade och sällsynta arterna är att de är ljus- och/eller värmekrävande organismer som inte trivs i täta, mörka skogar. Ett undantag är idegranen som föredrar mörka och fuktiga skogar. Den har här sin kanske rikaste förekomst i landet och är expansiv i området.

Bland arter som trivs bäst på gamla hagmarksekar finns gammelekslav *Lecanographa amylacea*, rödaxlad lundknäppare *Calambus bipustulatus* och oxtungsvamp *Fistulina hepatica*.

Särö har en rik landmolluskfauna typisk för de få rester av ursprunglig kustnära ekskog som finns kvar (von Proschwitz 2001). Av fynden i Västerskog kan nämnas större

skogsglanssnäcka *Aegopinella nitidula*, smalgrynsnäcka *Vertigo angustior* och kristallsnäcka *Vitrea contracta*.

Även den mycket rika tillgången på gamla tallar och grova högstubbar och lågor efter tall bidrar till det rika växt- och djurlivet, i synnerhet när det gäller svampar och insekter. Laxticka *Hapalopilus salmonicolor*, vintertagging *Irpicodon pendulus*, gul dropplav *Cliostomum corrugatum* och skalbaggen *Euplectus brunneus* är exempel på rödlistade arter knutna till tall. I de gamla tallskogarna växer linnea och knärot, som i norra Halland bara finns i ett fåtal kvarvarande fragment av gammal barrskog.

Markvegetationen är mestadels artfattig och hedartad men på några ställen, som i Barrlindkärret, finns en mer artrik vegetation med arter som trolldruva, benved, blåsippa, tandrot, skogsbräsma, sårläka, lundslok och buskstjärnblomma. Barrlindkärret är en särpräglad miljö med grova högvuxna klibbalar, en mycket rik förekomst av idegran i kantområdena och med den hotade stiftkvistlaven *Fellhaneropsis vezdae* vid basen av klens lövstammar.

I mer öppna och solexponerade miljöer, på höjdernas hållmarker och utmed stranden har de rödlistade arterna sandödla, hasselsnok och bastardpärlmorfjäril sina livsmiljöer. I strandzonen finns även en artrik flora med rariteter som odört, strandkvanne och kärrtörel.

I området finns också ett rikt fågelliv med häckfåglar som skogsduva, mindre hackspett, spillkråka och gröngöling.

Kulturhistoriska bevarandevärden

Hela Säröhalvön är av riksintresse för kulturmiljövården (miljöbalken 3 kap. 6§). Särö har en mycket lång historia som en samlad kronogård och senare säteri. Badortsturismen började redan på 1830-talet och förutom baden uppskattades även den unika skogen av många sommargäster, vilket i högsta grad bidragit till att Västerskog undgått exploatering. Skogen är idag en värdefull del av den kulturhistoriska helhetsmiljö som Säröhalvön utgör. I reservatet finns några registrerade fornlämningar, bland annat s. k. tomtningar invid Snäckestrand och på Stubbholmen.

Friluftsliv

God tillgänglighet i kombination med stora skönhetsvärden och höga naturvärden gör reservatet till ett mycket attraktivt område för friluftslivet under hela året. Särö Västerskog är också ett av länets allra mest välbesökta skogsreservat. Området genomkorsas av ett flertal stigar, varav två markerade vandrings slingor. Sandstranden vid Snäckestrand är en populär badplats och även i övrigt utnyttjas stränderna för bad och rekreation. Reservatet ingår i riksintresse för friluftslivet.

2.5 Litteratur

- Andersson, L. 1975. *Särö Västerskog – botanisk inventering samt förslag till skötselplan*. SNV PM 712.
- Barchaeus, A. G. 1924. *Underrättelser angående landthushållningen i Halland, samlade under en resa, som, efter höglofl. Kongl. Wetenskaps-Academiens instruction, anträdades ifrån Stockholm den 26 Jun. 1773*. Utgiven av Jöran Sahlgren: Svenska bygder i äldre beskrivningar.
- Bengtsson, S. *Naturvårdsprogram för Hallands län. Del 2 Kungälv kommun*. Information från Länsstyrelsen i Hallands län. Remissutgåva.
- Björkman, L. 2004. *Pollenanalytisk undersökning av råhumusprofiler från Särö Västerskogs naturreservat och Särö Nordanskog i norra Halland*. LUNDQUA Uppdrag 50. Kvartärgeologiska avdelningen vid Lunds universitet.
- Erlandsson, J. (red.). 2000. *Områden av riksintresse för naturvård i Hallands län*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 2001:20.
- Folkesson, M. & Widerström, I. 1988. *Områden av riksintresse. Kulturmiljövård. Hallands län*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 1988:17.
- Forbes, V. m. fl.. 2004. 1. *Särö Västerskog. Veteran Oak Survey & Arboricultural Management Plan*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 2004:26.
- Fritz, Ö. 1996. *Inventering av skogliga nyckelbiotoper inom naturskyddade områden i Hallands län 1995. Del 2. Norra länsdelen*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 1996:10.
- Fritz, Ö. 2000. *Bark- och vedlevande lavar i Väster- och Nordanskog på Särö i norra Halland*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 2000:2.
- Georgsson, M. fl. 1997. *Hallands flora*.
- Länsstyrelsen 1988. *Områden av riksintresse. Kulturminnes vård*. Länsstyrelsens meddelande nr 1988:17.
- Länsstyrelsen 1988. *Områden av riksintresse. Friluftsliv*. Länsstyrelsens meddelande nr 1988:18.
- Löfroth, M. m. fl. 1997. *Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000*. Naturvårdsverket.
- Malmberg, S. 1978. *Skötselplan för Särö Västerskogs naturreservat*. Fastställd av Länsstyrelsen 1981.
- Niklasson, M. och Fahlvik, N. Översiktlig dendrokronologisk undersökning av trädåldrar i Särö Västerskog. I
- von Proschwitz, T. 2001. *Miljöövervakningsstudier av landlevande mollusker i Hallands län. Specialundersökning av högdiversitetslokaler*. Länsstyrelsen Halland meddelande 2001:13.
- Skottsberg, C. 1952. *Särö. Natur i Halland*, s. 348-367.
- Statens naturvårdsverk, 1982. *Urskogar. Inventering av urskogsartade områden i Sverige*. SNV PM 1508.
- Strand, V. 2002. *Natura 2000. Regeringsgodkända områden i Hallands län 2002*. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 2002:1.

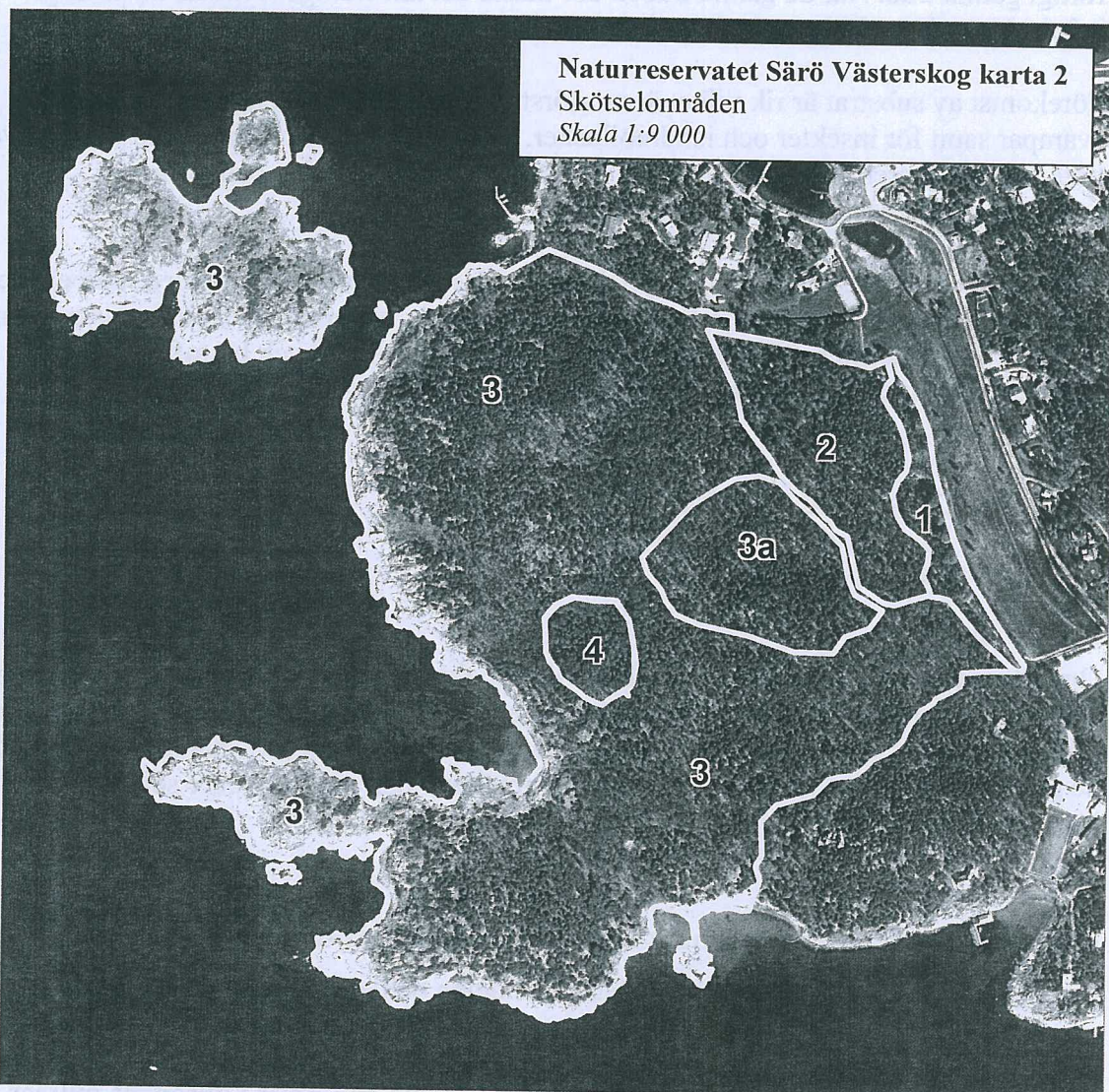

Svensson, I. 2005. *Bevarandeplan för Natura 2000-området Särö Västerskog*. Fastställd av Länsstyrelsen 2005.

Widerström, I. 1988. *Områden av riksintresse. Friluftsliv*. Hallands län. Länsstyrelsen Halland. Meddelande 1988:18.

3. Indelning i skötselområden

Reservatet är indelat efter skötselmetod, i fem delområden.

© Lantmäteriet, 2005. Ur GSD Ortofoto, 106-2004/188-N

4. Skötsel av området

4.1 Gynnsamt tillstånd råder när:

Vidkroniga träd, som växt upp i öppna solbelysta lägen, även fortsättningsvis nås av ljus och värme så att de inte konkurreras ut. Många av de organismer som lever på dessa träd, t.ex. lavar och insekter försvinner vid ökad beskuggning.

Nyckelarterna, framförallt ek men även al och tall, förekommer i flera åldrar så att det inte uppstår åldersglapp. Vissa arter av framförallt svampar, lavar och insekter lever bara i riktigt gamla träd. När de gamla träden dör måste det allt framgent finnas tillräckligt många levande träd i lämplig ålder kvar för att kunna vara värdträd för dessa arter.

Förekomst av substrat är rik vilket är av största vikt för epifytiska mossor, lavar och svampar samt för insekter och landmollusker. Exempel på substrat är: gamla träd, grova träd, död ved i grenar, hålträd, torrträd och lågor av olika trädslag och i olika nedbrytningsstadier.

Det finns en mosaikstruktur med bryn, buskar och gläntor omväxlande med trädbevuxen skuggig mark samt blommande buskar av t.ex. hagtorn, slån och rosenbuskar som gynnar en lång rad av insekter, till exempel många dagfjärilar, vildbin och blomflugor vilka behöver både öppna och slutna områden under sin livscykel.

4.2 Mål och föreskrifter för skötsel

Skötselområde 1 (1,4 ha)

Beskrivning

Område med gamla hagmarksekar, äldre tallar, bokar, askar och andra lövträd. Området har en halvöppen karaktär i de östra delarna genom de avverkningar, röjningar och den slätter som skett under senare år. I den västra delen finns bitvis täta snår av idegran under de gamla träden. Idag finns ett femtontal gammelekar och ett antal äldre solitärer av andra lövträdsarter i området.

Mål

- Skötselområdet har en öppen hagmarkskaraktär med sparsamt buskskikt.
- Idegran förekommer endast i den östligaste delen och endast som enstaka individer.
- Gran förekommer inte alls.
- Minst 20 gamla, grova solitärer av lövträd (> 150 cm bhd¹) står i ljusöppna miljöer. Minst 15 är ekar.
- Grå skärelav *Schimatomma decolorans* förekommer på minst 10 ekar.

¹ stammens diameter i brösthöjd

- Minst 5 träd innehåller mulm.
- Stenmuren i öster är synlig och välbevarad.

Åtgärder

Årlig slåtter av högvuxen vegetation i anslutning till lövträdssolitärer, stigar och stenmur.

Succesiv uppkvistning av lövträd, röjning och plockhuggning för att gynna hagmarksekar [åtgärdsförslag för enskilda ekar finns i "Särö Västerskog. Veteran oak survey & arboricultural management plan." (Forbes 2004)] och andra solitärer av lövträd. Yngre och medelålders ekar som på sikt kan utvecklas till hagmarksekar väljs ut och gynnas genom att konkurrerande träd och buskar röjs bort. Röjning av idegran i den östra delen genomförs snarast. Klenare träd och ris efter avverkningar samlas i högar på några ställen och en del (men inte allt) kan tas bort eller eldas upp om det blir stora volymer. Grövre grenar och träd som faller naturligt eller avverkas ska ligga kvar på marken utan upparbetning.

Skötselområde 2 (4.2 ha)

Beskrivning

Skog dominerad av gamla tallar med ett rikligt inslag av ek och björk. Centrala delen utgörs av ett hållmarksparti med ljusöppen skog. Övriga delar är bördigare med ett bitvis tätt buskskikt av främst rönn, ek och i vissa delar även en del idegran. I de bördigare delarna finns många gamla tallar med imponerande dimensioner. Föryngring av tall sker inte längre i större delen av området. Inom området finns ett fåtal gamla hagmarksekar.

Mål

- Gran förekommer inte.
- Idegranen förekommer endast som enstaka individer.
- Området har en öppen karaktär av skogsbete.
- De gamla, grova tallarna står fritt.
- Tall föryngrar sig även på goda marker.
- Minst 5 stycken gamla, grova hagmarksekar (> 150 cm bhd) förekommer i området i ljusöppna miljöer.

Åtgärder

Plockhuggning och röjning för att gynna äldre tallar, vidkroniga ekar [se Forbes, 2004], yngre och medelålders ekar som på sikt kan utvecklas till hagmarksekar och för att möjliggöra föryngring av tall. Klenare träd och ris tas bort eller eldas upp om det blir större volymer som kan störa betesdrift och friluftsliv. Grövre träd som faller naturligt eller avverkas lämnas kvar på marken och upparbetas inte.

Årligt bete

Om tallföryngring fortfarande saknas på bördiga marker fem år efter att området har öppnats och bete inletts bör bränning av markvegetationen prövas i någon del.

Skötselområde 3 (50,4 ha)

Beskrivning

Blandskogar av ek och tall med ett växlande inslag av andra lövträd som rönn, björk och klibbal samt idegran. I delområdet finns drygt 200 gamla hagmarksekar. Allmänt sett är skogarna förhållandevis ljusöppna och idegranen saknas eller förekommer endast sparsamt i stora delar av området. I markerna som omger Barrlindkärret och utsiktsplatsen norr därom finns dock rikligt med idegran och många gamla ekar är där starkt skuggade av idegran. De delar av området som hyser gamelekar eller gamla senvuxna bergekar är, tillsammans med skötselområde 1, av största värde när det gäller förekomsten av rödlistade arter. Imponerande gamla tallar förekommer talrikt i området och på magrare hållmarker finns krattskogar av bergek och tall. I skötselområdet ingår även den öppna strandzonen samt Stubbholmen och Gubbaskär.

Mål

- Gran förekommer inte.
- Idegranen förekommer endast som enstaka individer.
- Minst 130 st. gamla, grova hagmarksekar (> 150 cm bhd) förekommer i ljusöppna miljöer.
- Grå skärelav *Schismatomma decolorans* förekommer på minst 25 ekar och ädelkronlav *Pachyphiale carneola* förekommer på minst 50 ekar.
- Minst 50 av de grävsta gammeltallarna är friställda så att de inte trängs av uppväxande träd.
- Föryngring av tall förekommer på några ställen i de lägre delarna med mer bördiga jordar.

Åtgärder

Plockhuggning, röjning och uppkvistning kring hagmarksekar [se Forbes, 2004] och äldre tallar görs kontinuerligt. Äldre hagmarksekar som står i skuggiga miljöer röjs fram successivt under en längre tidsperiod. Yngre och medelålders ekar som på sikt kan utvecklas till hagmarksekar väljs ut och gynnas genom att konkurrerande träd och buskar röjs undan.

De delar av området där det inte är nödvändigt med skötselåtgärder för att gynna hagmarksekar eller gamla tallar lämnas för fri utveckling bortsett från röjning av gran och idegran vart 10:e år.

All grov död ved av lövträd lämnas kvar utan att upparbetas. Klenare röjningsavfall som försvårar tillgängligheten kan dras ihop i högar som får ligga kvar. Vid större avverkningar tas idegran och en del klenare lövvirke bort, lämpligen med häst.

Om betesdriften inom skötselområde 2 ger ett lyckat resultat vad gäller tallens föryngring bör på sikt ordnas årligt bete och/eller bränning i delområde 3a, som i så fall öppnas upp till ett ljusöppet skogsbete så att en ny generation Särötallar kan växa upp.

Skötselområde 4 (1,1 ha)

Beskrivning

Barrlindkärret utgörs av en alsumpskog omgiven av en stengärdsgård. I de torrare partierna kring kärret växer idegranarna mycket tätt under överståndare av gamla ekar och tallar. Kantområdena kring Barrlindkärret är idegranens främsta kärnområde i Västerskog.

Mål

- Gran förekommer inte.
- Stiftkvistlav *Bacidia vezdae* förekommer på minst 5 lövträd.
- Barrlindkärrets hydrologi är restaurerad.

Åtgärder

Fallna träd och grenar lämnas kvar på marken och upparbetas inte. Gran röjs vid behov. Diket i väster fylls igen.

5. Friluftsliv och turism

5.1 Syfte

Särö Västerskog är ett välbesökt strövområde av stor betydelse för rekreation och turism, men anläggningarna behöver rustas upp och utvecklas ytterligare.

Syftet med anordningar för friluftslivet i området är att bjuda på fina vandringar och naturupplevelser samt att förmedla information om lövskogarnas naturvärden och kulturhistoria.

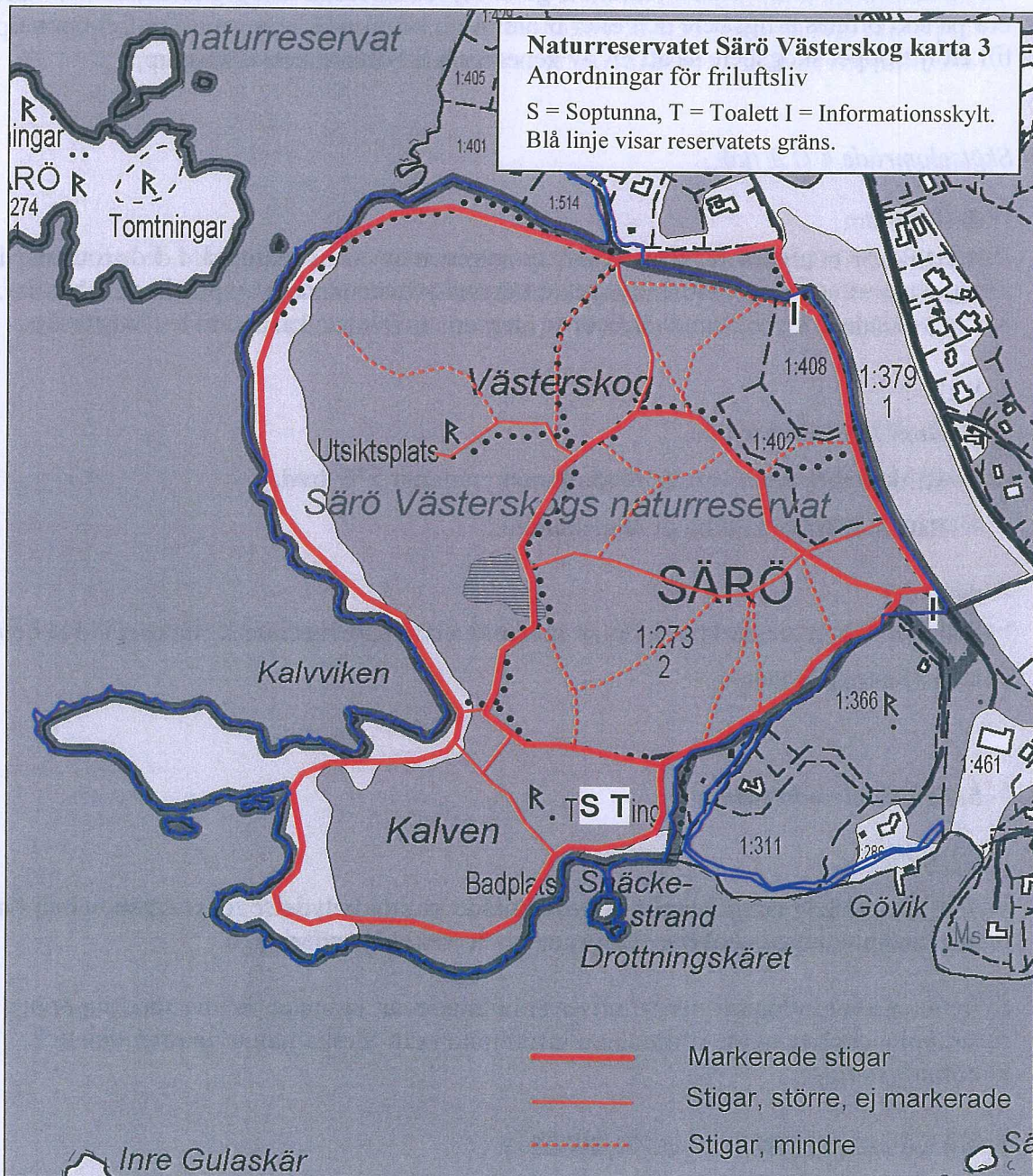
5.2 Skötsel av anläggningar för friluftsliv

Mål

- Två väl underhållna skyltar med beskrivning av reservatet ska finnas i området (se karta).
- Två markerade och väl underhållna stigar ska finnas (se karta).

- Toalett och soptunna ska finnas i anslutning till Snäckestrand.
- Badplatsen vid Snäckestrand och stranden i övrigt ska vara attraktiv för badliv.

Åtgärder

Om framkomligheten försämras av nedfallna grenar och omkullfallna träd på någon av de stigar som är markerade med heldragen linje på karta 3 lyfts materialet bort från stigen, om

möjligt utan att upparbetas. Toaletter och soptunna töms regelbundet. Utmärkning av stigar sker vid behov. Strandstädning utförs vid behov.

6. Tillsyn, dokumentation och uppföljning

Länstyrelsen ansvarar för regelbunden tillsyn av toaletter, informationsskyltar och promenadstigar.

Entreprenören ansvarar för dokumentation av de åtgärder som genomförts.

Länstyrelsen ansvarar för att uppföljning av åtgärder och skötsel mål.

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Skötselområde	Prioritet	Finansiering
Betesdrift	Varje år	2 och ev. 3a	1	Vårdanslaget
Slätter	Varje år	1	1	Vårdanslaget
Frihuggning och uppkvistning av befintliga och blivande hagmarksekar	Successivt från 2006	1, 2 och 3	1	Vårdanslaget
Frihuggning av gamla tallar	Successivt	2 och 3	2	Vårdanslaget
Röjning av gran och idegran	Vid behov	1, 2 och 3	1	Vårdanslaget
Bränning	Vid behov	2 och 3a	2	Vårdanslaget
Röjning och markering av stigar	Vid behov	Hela reservatet	1	Vårdanslaget
Informationsskylt	År 2007	5	1	Vårdanslaget
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Hela reservatet	1	Vårdanslaget
Uppföljning av skötsel mål	Skyltar och stigar varje år. Övriga mål minst vart 10:e år	Hela reservatet	1	Vårdanslaget
Utvärdering och - vid behov - revidering av skötselplanen	2016		1	Vårdanslaget

möjligt utan att upprepas. Förteckning över dokument som ingår i förteckning av dokument och vid behov återställning av dokument.

6. Övriga dokumentation och uppgifter

I förteckningen återges för varje dokument tillägg av tecken, informationsskydd och andra uppgifter.

Förteckningen avser dokumentation av de förtag som godkännts.

I förteckningen återges för varje dokument tillägg av tecken och information.

7. Sammanfattning och förteckning av planerade skönhetsåtgärder

Skönhetsåtgärder	År	Skönhetsåtgärder	Prorätt	Förteckning
Revidering	Vår 07	2 och 3a	1	Vårdnadslag
Skilja	Vår 07	1	1	Vårdnadslag
Förnyelse och upprättning av dokument och tillägg av tecken	Successivt från 2006	1, 2 och 3	1	Vårdnadslag
Förnyelse av gamla tecken	Successivt	1 och 3	2	Vårdnadslag
Rättning av gata och löpgräv	Vid behov	1, 2 och 3	1	Vårdnadslag
Planering	Vid behov	2 och 3a	2	Vårdnadslag
Rättning och markering av stigar	Vid behov	Hela reservatet	1	Vårdnadslag
Informationsskydd	År 2007	2	1	Vårdnadslag
Förnyelse av skönhetsåtgärder	Efter tillägg	Hela reservatet	1	Vårdnadslag
Uppbyggnad av skönhetsåtgärder	Skilja och tecken vår 07. Övriga till muntligt vid 10.07	Hela reservatet	1	Vårdnadslag
Uppbyggnad och - vid behov - revidering av skönhetsåtgärder	2016		1	Vårdnadslag

Översiktskarta 1

© Lantmäteriet, 2004. Ur Terrängkartan, 106-2004/188-N.

Beslut om Kungörelsedelgivning

Länsstyrelsen förordnar med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428), att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom 10 dagar härefter införas i Göteborgsposten, Hallands Nyheter och Kungsbacka tidning.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Slottsgatan 2, Halmstad.

Upplysningar om hur man överklagar

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange därvid beslutets diarienummer och vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande **senast den 20 juli 2006**, annars kan överklagandet inte prövas.

Länsstyrelsen sänder överklagandet vidare till regeringen för prövning, om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni har begärt. Om något är oklart kan Ni vända Er till Länsstyrelsen.

